

**Reglementări și proceduri specifice privind evaluarea finală și certificarea
elevilor cu cerințe educaționale speciale incluși în instituțiile de învățământ
general obligatoriu**

1. Prezentele Reglementări stabilesc modul de evaluare, promovare și certificare a elevilor cu cerințe educaționale speciale, în instituțiile de învățământ general obligatoriu și au drept scop egalizarea șanselor pentru toți elevii.
2. Prezentele Reglementări sînt elaborate în baza prevederilor Programului de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011-2020, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.523 din 11 iulie 2011, actelor normative ale Ministerului Educației vizînd evaluarea finală și Documentului 2009-D-559 din decembrie 2009, aprobat de Consiliul Superior al Școlilor Europene.
3. În sensul prezentelor reglementări, vor fi considerați cu cerințe educaționale speciale:
  - a) elevii care prezintă dificultăți și probleme de învățare, manifestate în forma unor necesități educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației și care sunt școlarizați cu Plan educațional individualizat (PEI);
  - b) elevii care au o dizabilitate fizică și senzorială ce nu influențează învățarea;
  - c) elevii școlarizați prin învățământ la domiciliu.
4. Evaluarea finală și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale incluși în instituțiile de învățământ general obligatoriu se realizează prin adaptarea procedurilor în funcție de particularitățile individuale ale elevului și de cerințele educaționale respective.
5. Reglementările și procedurile specifice de evaluare vizează:
  - a) elaborarea/adaptarea testelor de evaluare în conformitate cu cerințele educaționale și obiectivele stipulate în PEI;
  - b) extinderea argumentată a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise de către elevii cu dizabilități motorii sau neuromotorii, care pot afecta capacitatea de scriere, sau de către cei cu deficiențe de vîz grave;
  - c) editarea/tipărirea testelor cu caractere mai mari decît cele tipărite în mod obișnuit, cu spații mai mari, cu alte ajustări grafice, cromatice etc. pentru copiii cu dizabilități de vîz;
  - d) susținerea examenului scris la calculator;
  - e) susținerea examenului în scris în locul celui oral și viceversa;
  - f) transmiterea, prin dictare, a informațiilor din testele de evaluare elevilor cu dificultăți și probleme de învățare;
  - g) alocarea, în funcție de necesitate, a unei săli separate de examen sau susținerea examenului la domiciliul elevului;
  - h) aplicarea/utilizarea unor instrucțiuni suplimentare scrise în cazul elevilor cu dizabilități de auz;
  - i) asigurarea, după caz, a posibilității de comunicare prin utilizarea sistemului Braille pentru elevii nevăzători, a limbajului mimico-gestual pentru elevii cu dizabilități de auz (inclusiv posibilitatea asigurării unui interpret autorizat).
6. Elaborarea probelor de evaluare pentru elevii care au studiat în baza PEI, la disciplinele parcurse prin curriculum adaptat sau modificat, se realizează de către cadrul didactic la disciplină. La elaborarea probei de evaluare pentru elevii care au studiat în baza PEI, la disciplina parcursă prin curriculum adaptat sau modificat, vor fi respectate normele docimologice cu referință la structura probei de evaluare.
7. Probele de evaluare pentru elevii care au studiat în baza PEI, la disciplinele parcurse prin curriculum adaptat sau modificat, se aprobă de către Comisia Raională/Municipală de Examene, se păstrează în siguranță și se remit, concomitent cu toate materialele de examen, în timpul stabilit de Comisia Națională de Examene, președinților Comisiilor Școlare de Examen.
[Pct. 7 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]
8. Listele nominale ale cadrelor didactice, care realizează probele de evaluare pentru elevii care au studiat în baza PEI, se aprobă de către Comisia Raională/Municipală de Examene.
[Pct. 8 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]

9. Elevii cu cerințe educaționale speciale încadrați în învățământul general obligatoriu susțin evaluarea finală împreună cu ceilalți elevi.
10. În situații excepționale, pentru elevii imobilizați la pat, temporar sau definitiv, pentru cei școlarizați prin învățământ la domiciliu, evaluarea finală în vederea certificării se va organiza la locul imobilizării, la data stabilită pentru organizarea examenelor în sistemul educațional sau la o altă dată stabilită de Comisia Națională de Examene. Decizia privind susținerea examenului de finalizare a studiilor în alte locații decât instituția de învățământ, se va întemeia pe documentul medical care atestă imposibilitatea deplasării sau a susținerii examenului în instituție.
11. [Pct. 11 exclus prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]
12. Stabilirea și aprobarea reglementărilor și procedurilor specifice privind evaluarea și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale incluși în instituțiile de învățământ general obligatoriu se face în baza confirmării de încadrare în categoria respectivă, eliberat de Serviciul de asistență psihopedagogică/Direcția Generală învățământ, Tineret și Sport sau a certificatului medical corespunzător.
[Pct. 12 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie]
13. Evaluarea progresului și a rezultatelor școlare ale elevilor cu cerințe educaționale speciale se realizează în funcție de rezultatele individuale înregistrate, conform obiectivelor curriculare și obiectivelor specifice, incluse în PEI.
14. Instrumentele de evaluare a rezultatelor școlare ale elevilor cu cerințe educaționale speciale se stabilesc în funcție de vârsta și particularitățile de dezvoltare ale elevilor, specificul fiecărei discipline și prevederile curriculumului individualizat.
15. Verificarea probelor de evaluare ale elevilor care au studiat în baza PEI, la disciplinele parcurse prin curriculum adaptat sau modificat, se realizează de către o comisie aprobată de către Comisia Raională/Municipală de Examene, în componența căreia este și cadrul didactic care a elaborat pentru elevul respectiv și realizat curriculumul adaptat sau modificat. Convertirea scorurilor în note se realizează în conformitate cu metodologia generală aprobată de către Comisia Națională de Examene.
16. Decizia privind admiterea elevilor cu cerințe speciale la examenele de finalizare a studiilor se ia de către Consiliul profesoral, în baza propunerilor comisiei multidisciplinare intrașcolare.
[Pct. 16 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]
17. Propunerile comisiei multidisciplinare intrașcolare se vor întemeia pe rezultatele unor evaluări suplimentare, efectuate de către învățătorii/profesorii pe discipline școlare, conform obiectivelor stabilite în PEI. Propunerile respective vor conține, inclusiv, măsurile de sprijin specifice ce pot fi acordate în procesul examenelor (conform pct. 5 al prezentelor Reglementări).
18. Consiliul profesoral al unității de învățământ examinează propunerile comisiei multidisciplinare intrașcolare și decide asupra oportunității înaintării demersului respectiv către Comisia Raională/Municipală de Examene, în vederea autorizării admiterii la examenele de finalizare a studiilor a elevilor cu cerințe educaționale speciale în condiții specifice.
[Pct. 18 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]
19. Demersul instituției de învățământ general privind admiterea la examenele de finalizare a studiilor elevilor cu cerințe educaționale speciale, în condiții specifice, va fi însoțit de expunerea de motive și de actele doveditoare (confirmarea Serviciului de asistență psihopedagogică raional/municipal, certificate medicale), care justifică solicitarea. Demersul va conține lista nominală a copiilor pe discipline de examen, cu indicarea tipului de curriculum (general, adaptat, modificat) și a procedurilor specifice de susținere a examenelor.
[Pct. 19 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]
20. Demersul menționat la pct. 16 va fi prezentat Comisiei Raionale/Municipale de Examene cu cel puțin 15 zile pînă la data susținerii examenului de finalizare a studiilor.
[Pct.20 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie]
21. Finalizarea studiilor gimnaziale de către elevii din instituția de învățământ general obligatoriu se va certifica diferențiat, după cum urmează:
[Pct.21 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]
  - a) eliberarea certificatului de studii gimnaziale, serie generală - în cazul elevilor care au studiat conform curriculum-ului general, au fost admiși la examenele de absolvire a gimnaziului și le-au promovat;

- b) [Pct.21 litera b) exclus prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie]
  - c) eliberarea certificatului de studii gimnaziale, serie specifică (ASG/ PEI) - în cazul elevilor cu cerințe educaționale speciale care au studiat în baza planului educațional individualizat și au susținut examenele de absolvire a gimnaziului în condiții specifice, în baza prezentelor Reglementări.
22. În certificatul de studii gimnaziale, serie specifică (ASG/PEI), în compartimentul "SITUAȚIA ȘCOLARA" va fi indicat tipul de curriculum conform căruia au fost parcurse disciplinele de studiu: general (CG), adaptat (CA), modificat (CM).
23. Formularul Certificatului de studii gimnaziale, serie specifică (ASG/PEI), este aprobat de Ministerul Educației.
[Pct.23 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]
24. Titularii certificatului de studii gimnaziale cu serie specifică au dreptul să-și continue studiile în învățământul secundar profesional și mediu de specialitate, la specialitățile compatibile cu competențele achiziționate (în funcție de tipul de curriculum).
25. [Pct. 25 exclus prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]
26. Elevii cu cerințe educaționale speciale, părinții și reprezentanții legali ai acestora trebuie să fie informați referitor la susținerea examenelor de finalizare a studiilor în condiții specifice și să fie familiarizați cu aceste condiții. Se recomandă practicarea unor probe de evaluare în condițiile respective anticipat susținerii examenului de finalizare a studiilor.
[Pct.26 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]
27. Părinții, reprezentanții legali pot solicita ca elevii cu cerințe educaționale speciale să nu susțină examenele de finalizare a studiilor. În acest caz, instituția de învățământ va elibera o adeverință de parcurgere a studiilor.
[Pct.27 modificat prin Ordinul ministrului educației nr. 330 din 30 aprilie 2014]

